

การบริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21

Educational Administration and Quality Assurance of Education in the 21st Century.

อุดมศักดิ์ ผานัด

Udomsak Phanat

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

E-mail: udomsakphanat@gmail.com

Received: 15 กรกฎาคม 2567; Revised 1 สิงหาคม 2567; Accepted 15 สิงหาคม 2567

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งเน้นการนำเสนอแนวทางการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคม การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่สำคัญในการตอบสนองต่อความท้าทายเหล่านี้ บทความนี้จะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการศึกษาจะเน้นที่การปรับปรุงกระบวนการบริหาร และการสร้างระบบการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับบริบทของศตวรรษที่ 21 การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชน นอกจากนี้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และแนวทางที่กำหนด โดยยังเน้นถึงความสำคัญของการประเมินผล และการตรวจสอบภายในองค์กรการศึกษา โดยการใช้ข้อมูล และข้อเสนอแนะเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างเหมาะสม การศึกษาแสดงให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาต้องบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลักดันการศึกษาสู่มาตรฐานที่สูงขึ้นในยุคปัจจุบัน

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, การประกันคุณภาพการศึกษา, การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ABSTRACT

The purpose of this article was to propose guidelines for educational institution management in the 21st century, which must face new challenges caused by changes in technology and society. Educational quality assurance is one of the important strategies to respond to these challenges. This article will consider the relationship between educational institution management and educational quality assurance. The study focuses on improving the management process and creating an effective quality assurance system that is appropriate for the context of the 21st century. The current educational institution management must use

technology in management to make operations efficient, including enhancing the ability to respond to the needs of students and the community. In addition, educational quality assurance must be continuously developed and improved to be consistent with the specified standards and guidelines. It also emphasizes the importance of evaluation and internal auditing of educational organizations by using data and recommendations systematically to develop the quality of education sustainably and respond to the needs of learners appropriately. The study shows that educational institution management and educational quality assurance must be effectively integrated to drive education to higher standards in the present era.

Keywords: Educational Administration, Educational Quality Assurance, Educational Management in the 21st Century

บทนำ

จากสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การศึกษาในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัว ตลอดจนภาวะเสี่ยงต่างๆ ซึ่งสะท้อนถึงสังคมและความทันสมัยทั้งปวง ซึ่งจะต้องปรับตัวให้เข้ากับ สถานการณ์ใหม่ๆ เพื่อการดำรงอยู่อย่างมีคุณภาพ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ได้ในการปรับตัวจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต (ทศนา แคมณี, 2555; วิจารย์ พานิช, 2555) และต้อง เรียนรู้ทักษะใหม่ เพื่อความอยู่รอดในสังคม (Martin, 2010) ศตวรรษที่ 21 กลายเป็นโจทย์สำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษา จะต้องเกิดความเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภาคส่วนอื่นๆ การจัดการศึกษาในรูปแบบเดิมๆ การสอน แบบเดิมๆ ที่เน้นการถ่ายทอดจากครูผู้สอนใช้ไม่ได้อีกต่อไป จำเป็นต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพการจัดการเรียน การสอนแบบใหม่

การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การจัดระเบียบ การดำเนินงาน และการควบคุม กิจกรรมภายในโรงเรียนหรือสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารที่ดีสามารถช่วยให้ สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยการนำแนวทางที่ทันสมัยและ เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้มั่นใจว่าการศึกษาที่จัดให้แก่ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยการดำเนินงานของการประกันคุณภาพ การศึกษาจะรวมถึงการประเมินผลการตรวจสอบ และควบคุมคุณภาพ รวมถึงการใช้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเป็นระบบเพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของคนไทยในศตวรรษที่ 21 การบริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพ การศึกษาจำเป็นต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและท้าทายมากขึ้น การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีการ เปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงความต้องการที่เพิ่มขึ้นในการตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชน ทำให้การบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นประเด็นที่ต้องการการพิจารณา และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

Siemens, G. ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความซับซ้อนและท้าทายมากขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี, สังคม, และเศรษฐกิจที่รวดเร็ว การบริหารสถานศึกษาต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ เพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ต่อไปนี้คือหลักการและแนวทางสำคัญในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีแนวทาง (Siemens, G., 2014) ดังนี้

1. การบูรณาการเทคโนโลยี (Integration of Technology) เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงการศึกษาในศตวรรษที่ 21 การบริหารสถานศึกษาต้องมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และการสื่อสาร
2. การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียน (Student-Centered Learning) โดยมีการปรับหลักสูตรและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้
3. การพัฒนาวิชาชีพครู (Teacher Professional Development) การพัฒนาวิชาชีพครูเป็นสิ่งสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยการจัดฝึกอบรมและการสนับสนุนให้ครูมีทักษะและความรู้ที่ทันสมัย
4. การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) เกี่ยวข้องกับการวางแผนระยะยาว และการดำเนินกลยุทธ์ เพื่อให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด
5. การใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์ (Data-Driven Decision Making) เป็นการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจช่วยให้การบริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจอย่างมีข้อมูลสนับสนุน เช่น การวิเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียน และผลการดำเนินงานของครูในด้านต่างๆ
6. การสร้างวัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) เป็นการสร้างและรักษาวัฒนธรรมองค์กรที่ดีภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
7. การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง (Community and Parental Involvement) การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง ช่วยสร้างความร่วมมือในการสนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาสถานศึกษา

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี จึงเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหาร ที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กร ให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครูปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะทัดเทียม เป็นที่ยอมรับของชาติอื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (สมหมาย อ่าดอนกลอย, 2556)

การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารจะต้องมีทักษะการบริหารสถานศึกษา และเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา ซึ่งทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Weigel 2012 อ้างถึงใน ชัยยนต์เพาพาน, 2559) ได้อธิบายว่า คือทักษะยุคใหม่ของการบริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกัน ประกอบด้วย 14 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and creative thinking skill) 2) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving skills) 3) ทักษะการสื่อสาร (communication skill) 4) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological and digital literacy skills) 5) ทักษะด้านการบริหารองค์การ (Organizational management skills) 6) ทักษะการบริหารงานบุคคล (Personal management skills) 7) ทักษะทำงานเป็นทีม (Teamwork skills) 8) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill) 9) ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (Setting instructional direction skill) 10) ทักษะการรับรู้ไว (Sensitivity skill) 11) ทักษะการตัดสินใจ (Adjustment skill) 12) ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results orientation skill) 13) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal skill) 14) ทักษะคุณธรรมจริยธรรม (ethical-moral skills) ซึ่งสอดคล้องกับ (ไกรสร เจียมทอง, 2561) อธิบายว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การมีทั้งศาสตร์และศิลป์ มีความรู้ ความ ชำนาญ มีความสามารถในการดำเนินกิจกรรมบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ประกอบด้วย 6 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสารและเทคโนโลยี คือ ผู้บริหารสามารถสื่อสารได้ชัดเจน น่าเชื่อถือ เข้าใจง่าย ทั้งการพูด การเขียน สื่อสารได้ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียน สามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้แก่ชุมชนและองค์กรภายนอก โดยอาศัยเทคโนโลยีการสื่อสาร 2) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ คือ ผู้บริหารสามารถคิดนอกกรอบคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ข้อมูลได้รวดเร็ว วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา ตีความ และแปลความหมายข้อมูลได้ถูกต้อง เชื่อมโยงข้อมูล ใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐาน ของข้อมูลระบบสารสนเทศ 3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล รู้จักการยืดหยุ่น เห็นคุณค่าและให้เกียรติผู้อื่น รู้จักสร้างบรรยากาศ ให้เกิดการเชื่อใจใน การทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็น เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน 4) ทักษะด้านเทคนิค คือ ผู้บริหารสามารถใช้ เทคนิค วิธีการ กระบวนการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน มีเทคนิคในการใช้เครื่องมือ สื่อ เทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัย 5) ด้านคุณธรรม จริยธรรม คือ ผู้บริหารประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม คำสอนของหลักศาสนา มีจรรยาบรรณ และ มนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยึดระบบธรรมมาภิบาล สามารถสร้างความศรัทธาให้เกิดขึ้นกับตนเอง ครู นักเรียน และบุคคลทั่วไป 6) ทักษะด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม คือ ผู้บริหารสามารถปรับเปลี่ยนโอกาสไปสู่แนวคิดใหม่ สามารถนำเอา ข้อผิดพลาดมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่อง แล้วสามารถนำเอานวัตกรรมมาสู่การปฏิบัติทำให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลทั่วไปได้

การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ยังสอดคล้องกับ แพรดาว สอนงพันธ์ (2557) ที่ได้เสนอว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความรู้ ความสามารถด้านศักยภาพ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกในรูปการกระทำในการนำเอาความรู้ ทรัพยากร ปัจจัยทางการบริหารมาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะ 11 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านเทคนิค (technical skills) คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีเทคนิคในการ คิดเชิงกลยุทธ์วางแผนกำหนดนโยบาย และทิศทางของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เทคนิคในการ

ตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ เทคนิคการสั่งการ การมอบหมายงาน การประเมิน การสอนงาน เทคนิควิธีการปฏิบัติ กิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจ เทคนิคการใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว เทคนิคในการระดมความคิด การทำงานแบบร่วมมือ 2) ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่น เข้าใจในความแตกต่าง ระหว่างพฤติกรรม และวัฒนธรรมมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานทุกระดับ ให้เกียรติซึ่งกันและกันเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็น กันเอง สร้างความศรัทธาแก่บุคคลรอบข้าง สร้างบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย สร้างกิจกรรมเพื่อเชื่อม ความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอย่างต่อเนื่องสร้างความร่วมมือกับสังคมโดยรอบ และสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กรได้ 3) ทักษะด้าน ความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองภาพรวมขององค์กร มีความรู้แนวนโยบายการจัด การศึกษา สามารถกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ ได้กว้างไกลชัดเจน 4) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (Educational and Instructional Skills) คือผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการ เรียนการสอน เข้าใจหลักสูตร ส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็น ส่งเสริมการใช้สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการนิเทศที่เป็นระบบต่อเนื่อง มีการวิจัย เพื่อพัฒนา บูรณาการแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 5) ทักษะด้านความรู้ความคิด (Cognitive Skills) คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดนอกกรอบได้อย่างสร้างสรรค์ คิดเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ อย่างเป็นระบบ วิเคราะห์และแปล ความหมายของข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือ แก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ เพื่อจัดทำ นโยบายและก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาโรงเรียนในอนาคต 6) ทักษะด้านการบริหาร (Administrative Skills) คือ ผู้บริหาร สถานศึกษามีความเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร สามารถประยุกต์และบริหารตามสถานการณ์ บริหารงานทรัพยากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบเกิดประโยชน์สูงสุด บริหารโครงการ กิจกรรม และทรัพยากรต่างๆ ได้สอดคล้องกับแผนที่วางไว้ บริหารงบประมาณได้ถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดประโยชน์สูงสุด 7) ทักษะด้านการ วางแผนงาน (Planning Skills) คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความ เข้าใจในการวางแผน สามารถวางแผนงานทั้งระยะสั้น ระยะยาว สามารถวางแผนร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สามารถจัดทำแผนปฏิบัติการ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถ วางแผนยุทธศาสตร์ กำหนดกิจกรรม หน้าที่ ความรับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณได้อย่างชัดเจน สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ ก่อให้เกิดผลดีทั้งในปัจจุบันและอนาคต 8) ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication Skills) คือ ผู้บริหาร สถานศึกษาสามารถฟัง พูด อ่าน เขียนและสรุปประเด็นต่างๆ ได้ชัดเจน ตรงประเด็น เข้าใจง่าย สื่อสาร ภาษาอังกฤษ ได้เป็นอย่างดี สามารถเจรจา ตอรอง โน้มน้าวและเกลี้ยกล่อมเพื่อให้เกิดผลดี ในการปฏิบัติงาน สามารถนำเสนอการประชุม นำเสนอ ในที่สาธารณะได้อย่างมีอาชีพ สามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงาน ไปสู่ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภายนอก ได้ทันเวลาต่อเนื่องหลากหลาย และนำเทคโนโลยีมาช่วยในการสื่อสาร 9) ทักษะด้านการประเมิน (Evaluative Skills) คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีในการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ประเมิน การเรียนของผู้เรียน ประเมินความสำเร็จของโครงการต่างๆ ในโรงเรียน ประเมินการเลื่อนเงินเดือน ความดีความชอบอย่าง โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ และสามารถสะท้อนผลการประเมินได้อย่างรวดเร็ว เป็นกลายณมิตรเพื่อเสนอแนวทาง ในการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น 10) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร และการบริหารจัดการ (Information and Communication Technology Management Skills) คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถใช้เทคโนโลยี อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของ

สถานศึกษาไปสู่องค์กรภายนอกได้อย่างต่อเนื่อง ใช้เครือข่ายเทคโนโลยีในการบริหารจัดการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ หมดห่วง ใช้งานได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา สามารถสร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ จัดให้มีเทคโนโลยีที่ทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน 11) ทักษะด้านการสร้างทีมงาน (Team Building Skills) คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคม สร้างความไว้วางใจ ความสามัคคีและบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีในการปฏิบัติงาน สร้างให้ทุกคนมีความสำคัญและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน ให้ทุกคนร่วมกันคิดแก้ปัญหา และรับผิดชอบร่วมกัน สนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเอง พัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้นำสร้างขวัญกำลังใจ ยกระดับขวัญและกำลังใจ และความภาคภูมิใจในการทำงาน ซึ่งตรงกับที่ สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2556) ได้อธิบายไว้ว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการเป็นพลเมือง และการงานในศตวรรษที่ 21 ซึ่งแตกต่างจากศตวรรษที่ 20 อันได้แก่ ทักษะ 4 C คือ การคิดเชิงสร้างสรรค์ (Creative) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) การสื่อสาร (Communication) การทำงานเป็นทีม (Collaboration) ควรมีทักษะใหม่ที่เป็นไปในบริบทของศตวรรษใหม่เพิ่มขึ้นมา คือ ทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม เพื่อนำพาผู้เรียนทันต่อการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป

การประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21

Stiggins, R. J. ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีบทบาทสำคัญในการรับรอง และปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และสังคมอย่างรวดเร็ว การประกันคุณภาพต้องมุ่งเน้นทั้งด้านกระบวนการและผลลัพธ์ เพื่อให้การศึกษาตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชน อย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพต่อไป (Stiggins, R. J., 2005) คือ หลักการและแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21

1. การประเมินผลที่ครอบคลุมและต่อเนื่อง (Comprehensive and Continuous Evaluation) การประเมินผลต้องครอบคลุมทุกด้านของการศึกษา เช่น การเรียนรู้ของนักเรียน, การสอนของครู, และการบริหารจัดการสถานศึกษา การประเมินต้องทำอย่างต่อเนื่อง และไม่เป็นการตรวจสอบเพียงครั้งเดียว
2. การใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์ (Data-Driven Decision Making) การประกันคุณภาพต้องอาศัยข้อมูล และการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจที่มีข้อมูลสนับสนุน เช่น การติดตามผลการเรียนของนักเรียนและผลการดำเนินงานของครู
3. การพัฒนาวิชาชีพครู (Teacher Professional Development) การประกันคุณภาพการศึกษาควรมุ่งเน้นที่การพัฒนาทักษะและความรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถใช้วิธีการสอนที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
4. การจัดทำมาตรฐานและแนวทาง (Standards and Guidelines) การจัดทำมาตรฐานและแนวทางที่ชัดเจนสำหรับการศึกษา และการประเมินผลช่วยให้การประกันคุณภาพมีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
5. การมีส่วนร่วมของผู้เรียนและชุมชน (Student and Community Involvement) การมีส่วนร่วมของผู้เรียนและชุมชนในการประกันคุณภาพ ช่วยให้การตอบสนองต่อความต้องการ และความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ดีขึ้น
6. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ (Learning Culture) การสร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา

7. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นหลักการที่สำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยการใช้ผลการประเมินและข้อเสนอแนะแบบเป็นระบบ เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีการนำเสนอวิธีการที่ครอบคลุม และเป็นระบบเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลาย และความท้าทายใหม่ๆ ในการศึกษา การบูรณาการหลักการเหล่านี้จะช่วยให้การศึกษามีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพในการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนสำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน รูปแบบการใช้ชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งการกลับไปสู่ห้องนอน ตัวอย่าง ปรากฏการณ์ความเปลี่ยนแปลง(จารุวัจน์ สองเมือง, 2559) ดังนี้

1. เป็นยุคที่คนใช้คอมพิวเตอร์โดยไม่รู้ตัวว่าใช้คอมพิวเตอร์ เนื่องจากคอมพิวเตอร์ที่เล็กลงแต่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และแปลงรูปทรงเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ต่างๆ เช่น นาฬิกา แว่นตา ตู้เย็น โทรทัศน์ โทรศัพท์ ทั้งหมดสามารถประมวลผลนำเสนอได้ไม่แตกต่างจากคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ ยิ่งไปกว่านั้นอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ดังกล่าวจะเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างกันอย่างสะดวกและรวดเร็ว ผู้คนสามารถเชื่อมต่อและถ่ายโอนข้อมูลจำนวนมากได้อย่างสะดวกและเป็นอิสระ และสามารถใช้อุปกรณ์ที่หลากหลายในการเข้าถึงข้อมูลได้

2. การดำเนินงานในรูปแบบดิจิทัล อันเนื่องจากการเชื่อมต่อข้อมูลสารสนเทศ ทำให้ระบบดิจิทัลมีบทบาทในการดำเนินธุรกรรมต่างๆ ทั้งด้านการเงิน การสื่อสาร หรือการปฏิบัติงาน ผู้คนสามารถปฏิบัติงานหรือทำธุรกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนเวลาใด เพียงแค่สามารถเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตได้เท่านั้นเอง ขณะเดียวกันการใช้อินเทอร์เน็ตก็ให้ความสำคัญต่อการระบุตัวตนของผู้ใช้มากขึ้นด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อสร้างความปลอดภัยสำหรับผู้ใช้งานด้วย

3. ความสัมพันธ์ในระหว่างบุคคลอยู่ในรูปแบบความสัมพันธ์เสมือนมากยิ่งขึ้น เป็นอีกสภาพการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นสำหรับศตวรรษที่ 21 ขอบเขตทางภูมิศาสตร์ไม่สามารถขวางการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ เพราะเป็นการสื่อสารทำให้เกิดความสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ แต่ทั้งนี้ผู้คนในยุคนี้จำเป็นต้องมีทักษะทางภาษาที่มากกว่าคนในยุคที่ผ่านๆ มา

4. การเข้าถึงแหล่งข้อมูลและการเรียนรู้ที่ไม่มีขอบเขตข้อจำกัด ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายผ่านเครื่องมือที่หลากหลาย ในขณะที่แหล่งข่าวก็สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว แต่เมื่อการเข้าถึงข้อมูลไม่ใช่เรื่องยาก ความยากกลับเป็นเรื่องของการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ข่าวสาร ผู้คนจำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลมากขึ้น เพื่อให้แน่ใจถึงความถูกต้องในข้อมูลที่ได้รับ

จากรูปแบบการใช้ชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลง ทำให้เป้าหมายในการจัดการเรียนให้กับผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปด้วยโดยผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความรู้ “3 ทักษะ” เพิ่มเติมนอกเหนือจากความรู้ ในวิชาหลัก (มูลนิธิยุวพัฒน์, 2562) เสนอไว้ว่าผู้เรียนควรมีทักษะ ดังนี้

1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ในโลกของการทำงานไม่ต้องการคนเรียนเก่ง จำเก่งแต่ต้องการคนที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เพราะความรู้ที่มีในวันนี้ก็อีกไม่กี่ปีข้างหน้า จะกลายเป็นความรู้เก่าไปเสียแล้ว เพราะฉะนั้น

คนที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจะต้องเป็นคนที่พร้อม จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ไม่มีในตำราเรียน และจะต้องเป็นผู้ที่มีความสุขในการเรียนรู้ เพื่อที่จะมีแรงจูงใจในการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ต้องคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ไขปัญหาได้

2. ทักษะชีวิตและอาชีพ คือความสามารถของคนในการที่จะปรับตัว หรือเลือกทางเดินชีวิตให้เหมาะสม ซึ่งทักษะนี้จะช่วยให้สามารถเผชิญกับความไม่แน่นอนต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ที่ยากจะคาดเดาว่าจะเป็นอย่างไร รวมไปถึงการรู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความยืดหยุ่น ประนีประนอม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายมากกว่ายึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง มองความล้มเหลวที่เกิดขึ้นว่าเป็นบทเรียน มีความรับผิดชอบ มีวินัยและทุ่มเททำงานอย่างจริงจัง รู้จักควบคุมอารมณ์ รู้จักการให้และทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น มีภาวะความเป็นผู้นำ และรู้จักทำความดีโดยไม่หวังผล

3. ทักษะด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร คือ การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ใช้ให้ถูกวิธี และเกิดประโยชน์ใช้เทคโนโลยีเพื่อหาความรู้มากกว่าความบันเทิง รู้วิธีการที่จะเข้าถึงข้อมูลต่างๆ และสามารถประเมินได้ว่าข้อมูลที่มากมายเหล่านั้นมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ รู้จักอ้างถึงที่มาของข้อมูล มีทักษะที่จะนำเสนองานต่างๆ มากกว่านั่งอ่านไปเรื่อยๆ โดยไม่แสดงความคิดเห็นหรือไม่จับประเด็นสำคัญ

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น จำเป็นต้องพัฒนาทักษะเพิ่มเติม และจำเป็นต้องมีทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม ซึ่งมีองค์ประกอบคือ 3R4C คือ 3 R ได้แก่ Reading (การอ่าน), การเขียน (Writing) และ คณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ 4C ได้แก่ Critical Thinking (การคิดวิเคราะห์), Communication (การสื่อสาร), Collaboration (การร่วมมือ) และ Creativity (ความคิดสร้างสรรค์) รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้าน สารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี และการบริหารจัดการด้านการศึกษาแบบใหม่ ตลอดจนการคำนึงถึงการสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก โดยการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในปัจจุบันต้องอาศัยการใช้เทคโนโลยีที่ผู้เรียนสามารถ เข้าถึงและมีอุปกรณ์ในการเข้าถึงได้ง่าย นั่นคือ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต เป็นต้น ด้วยวิธีการถ่ายคลิป วิดีโอการเรียนการสอน และอัปโหลดเข้าในระบบ นักศึกษาสามารถที่จะเข้าไปเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ที่มีอินเทอร์เน็ต (อมรรัตน์ เตชะนอก, รัชนิ จรุงศิริวัฒน์, และพระฮอนด้า วาทสโท, 2563) และ วิโรจน์ สารรัตน์ และคณะ (2561) ได้นำเสนอไว้ว่า การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ศาสตร์ การสอน (pedagogy) จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย จะต้องสะท้อนถึงวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน จะต้องสะท้อน ถึงโลกที่ผู้เรียนจะเดินทางเข้าไปในอนาคตเป็นโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการเชื่อมโยง มีการปรับเปลี่ยน และมีวิวัฒนาการ ดังนั้น รูปแบบและวิธีการสอนจะต้องเน้นการเรียนรู้เพื่อศตวรรษที่ 21 โดยคำนึงถึง หลักการสำคัญดังนี้ 1) สร้างความรู้คล่องในการใช้สื่อสารสนเทศ และเทคโนโลยี (technological, information and media fluencies) 2) คำนึงถึงบริบทที่เป็นจริง (reality based) 3) เป็นสหวิทยาการ (interdisciplinary) 4) ยึดความร่วมมือ (collaboration) 5) ยึดโครงงานเป็นฐาน (project based learning) 6) ใช้การแก้ปัญหา เป็นเครื่องมือสอน (uses problem solving as a teaching tool) 7) ประเมินโปร่งใส (transparency) 8) พัฒนาทักษะการคิด (thinking skills) ในศตวรรษที่ 21 ลักษณะของหลักสูตรจะเป็นหลักสูตรที่เน้นคุณลักษณะเชิงวิพากษ์ (critical attributes) เชิงสหวิทยาการ (interdisciplinary) ยึดโครงงานเป็นฐาน (project based) ขับเคลื่อนด้วยการวิจัย (research driven) เชื่อมโยงท้องถิ่นและชุมชนเข้ากับภาคประเทศ ภูมิภาค และโลกในบางโอกาสนักเรียนสามารถร่วมมือ (collaboration) กับโครงงานต่างๆ ได้ทั่วโลกเป็นหลักสูตรที่เน้นทักษะการ คิดขั้นสูง พหุปัญญา เทคโนโลยีและมัลติมีเดีย ความรู้พื้นฐานเชิงพหุสำหรับศตวรรษที่ 21 และการประเมินผลตามสภาพจริง รวมทั้งการเรียนรู้จากการให้บริการ (service) ในศตวรรษที่ 21 ภาพของโรงเรียนจะเปลี่ยนจากการเป็นสิ่งก่อสร้างเป็นภาพของการเป็นศูนย์รวมประสาท (nerve centers) ที่ไม่จำกัดอยู่แต่ใน

ห้องเรียน แต่จะเชื่อมโยง ครู นักเรียน และชุมชนเข้าสู่ชุมชนแห่งความรู้ทั่วโลก นิยามของครู (teacher) เปลี่ยนจากบทบาทพื้นฐานการเป็นผู้ถ่ายทอด หรือผู้แจกจ่ายสารสนเทศ (dispenser) ไปเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้เปลี่ยนสารสนเทศเป็นความรู้ เปลี่ยนความรู้เป็นภูมิปัญญา เน้นการก่อให้เกิดความรู้ (knowledge generation) โดยสร้างวัฒนธรรมการสืบค้น (culture of inquiry) นิยามของผู้เรียน (learner) เปลี่ยนการมองบุคคลในวัยเยาว์ ที่ต้องเดินทางไปโรงเรียน ใช้เวลาเรียนกับรายวิชา เพื่อรับเกรด และสำเร็จการศึกษา เป็นการมองผู้เรียนในบริบทใหม่ คือ 1) กระตุ้นปลูกเร้าให้ผู้เรียนเป็นบุคคลเจ้าความคิดเจ้าปัญญา (resourceful) ที่ยังคงมีการเรียนรู้ แม้หลังเลิกเรียนในแต่ละวัน หรือแม้พ้นจากวัยเรียนไปแล้ว 2) ให้ความสำคัญกับความสนใจและช่วยให้เรียนรู้เตรียมตัวสู่โลกที่เป็นจริง 3) กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นเพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ตลอดชีวิต 4) ใช้หลักความยืดหยุ่นในวิธีการสอนในศตวรรษที่ 21 ภาพของห้องเรียนจะขยายกลายเป็นชุมชนที่ใหญ่ขึ้น (greater community) นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้นำตนเองได้ (self-directed) มีการทำงานทั้งอย่างเป็นอิสระ และอย่างร่วมมือกับคนอื่น หลักสูตรและการสอนจะมีลักษณะท้าทายสำหรับนักเรียนทุกคน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักสูตรจะไม่เน้นการยึดตำราเป็นตัวขับเคลื่อน (textbook-driven) หรือแบบแยกส่วน (fragmented) แต่จะเป็นหลักสูตรแบบยืดหยุ่น และ การบูรณาการการสอนทักษะและเนื้อหาจะไม่เป็นจุดหมายปลายทาง (as an end) เช่นที่เคยเป็นมา

อย่างไรก็ตามนักเรียนจะต้องมีการเรียนรู้ผ่านการวิจัยและการปฏิบัติในโครงการ การเรียนรู้จากตำราจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ความรู้ (knowledge) จะไม่หมายถึงการจดจำข้อเท็จจริงหรือตัวเลข แต่จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการวิจัยและการปฏิบัติ โดยเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เก่าที่มีอยู่ ทักษะและเนื้อหาที่ได้รับจะเกี่ยวข้องและมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติในโครงการ จะไม่จบลงตรงที่การได้รับทักษะและเนื้อหาแล้วเท่านั้น การประเมินผลจะเปลี่ยนจากการประเมินความจำ และความไม่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง ไปเป็นการประเมินที่ผู้ถูกประเมินมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองด้วย (self-assessment) ทักษะที่คาดหวังสำหรับศตวรรษที่ 21 ที่เรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่เป็นสหวิทยาการ บูรณาการยึดโครงการเป็นฐานและอื่น ๆ ดังกล่าวจะเน้นเรื่อง 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skills) 2) ทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills) 3) ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (information, media and technology skills) ที่คาดหวังจะเกิดขึ้นจากหลักความร่วมมือ (collaboration) ในการทำงานเป็นทีม การคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) ในปัญหาที่ซับซ้อนการนำเสนอด้วยวาจา และด้วยการเขียน การใช้เทคโนโลยี ความเป็นพลเมืองดี การฝึกปฏิบัติอาชีพ การวิจัย และการปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นในศตวรรษที่ 21 การให้การศึกษาจะเน้นการพัฒนาเด็กแบบองค์รวม (whole child) ให้เป็นคนเต็มคน (whole person) เน้นพัฒนาทักษะเพื่อความอยู่รอดอย่างน้อยในเจ็ดประการตาม ทศนะของ Tony Wagner ที่เขียนในหนังสือ The Global Achievement Gap คือ 1) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา 2) ทักษะการทำงานร่วมกันผ่านเครือข่าย และการนำผู้อื่นโดยอิทธิพล 3) ทักษะความคล่องแคล่วและสามารถปรับตัว 4) ทักษะการริเริ่มและการเป็นผู้ประกอบการกล้าคิดกล้าทำ 5) ทักษะการสื่อสารโดยการพูดและการเขียนที่มีประสิทธิภาพ 6) ทักษะการเข้าถึงและการวิเคราะห์สารสนเทศ 7) ทักษะความเป็นผู้อยากรู้อยากเห็นและมีจินตนาการ

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมนักเรียนให้เผชิญกับความท้าทายของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีแนวคิดหลักสำคัญ ดังนี้

1. การเรียนรู้ตลอดชีวิต เน้นความสามารถในการปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตลอดชีวิต

2. ทักษะ 4Cs พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน และการสื่อสาร

3. การใช้เทคโนโลยี นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการเข้าถึงข้อมูล

ทั้งนี้ การจัดการศึกษาต้องเผชิญกับความท้าทาย เช่น ความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษา และความจำเป็นในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

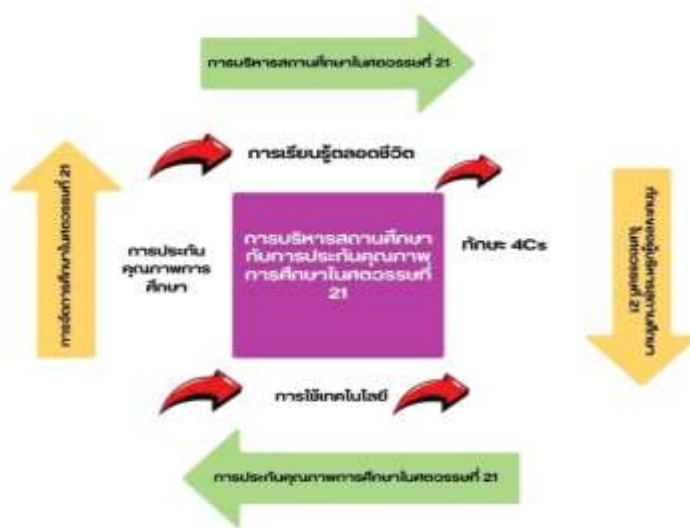
ความรู้จากการศึกษา

การบริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
2. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
3. การประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21
4. การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

โดยมีการบูรณาการตามแผนภาพ

การบริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ภาพที่ 1 การบริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21

บทสรุป

การศึกษาการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยี สังคม และเศรษฐกิจ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น การบริหารสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

รายการอ้างอิง

- ไกรศร เจียมทอง. (2561). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32.** (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จารุวัจน์ สองเมือง. (2559). **การบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.** แหล่งที่มา: www.deepsouthwatch.org/th/node/8009 สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2567.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). **การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน.** ในการประชุมวิชาการระดับชาติครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 หัวข้อ ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- มูลนิธิยุวพัฒน์. (2562). **วางแผนบริจาคทำบุญส่งท้ายปี และการลดหย่อนภาษี.** แหล่งที่มา: www.yuvabadhanafoundation.org/th สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2567.
- แพรวดาว สมองผัน. (2557). **ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิโรจน์ สารรัตน์, พระครูสุธีจริยวัฒน์, พระครูธรรมมาภิสมัย, พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, พระณัฐวุฒิ สัพโส, และวิฑูล ทาชา. (2561). **การบริหารการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21.** แหล่งที่มา: <http://www.mbuisc.ac.th/phd/MBU%20Article/administration%2021st> สืบค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2567.
- สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และคณะ. (2556). **ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สมหมาย อ่าดอนกลอย. (2556). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม, 7(1), 6-7.**
- อมรรัตน์ เตชะนอก, รัชนี จรุงศิริวัฒน์, และ พระฮอนดำ วาฬสทโท. (2563). **การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสาร มหาจุฬานาครทรรศ, 7(9), 1.**
- Martin, J. (2010). **The Meaning of the 21st Century.** Bangkok. L. T. P.
- Siemens, G. (2014). **The Role of Technology in Learning and Teaching.** Learning in a Digital Age.
- Stiggins, R. J. (2005). **Assessing Student Learning: A Guide to the First Step.** Assessment Training Institute.